

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl. 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Căminului 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Sibiu, 9 Maiu st. v.

(X) Apărarea fortificațiilor în camera României a aflat ecou și preste fruntariile regatului. Despre discursul corifeului junimistilor, Petre Carp, s'a luat notiță în mod distins în presa din afară de România. Toată presa din afară de România, câtă se ocupa cu discursul dlui Carp, îl considera de o manifestațiune, prin care Europei și preste tot lumii politice se dă de scire, că România în evenimente ce au să vină va ocupa un loc lângă puterile, care constituiesc liga de pace.

Deputatul Carp, cam așa aflăm din mai multe diare, în discursul său dela 9 Maiu n. a declarat pe deoparte cestiunea fortificațiilor de o afacere, de care se interesează România întreagă fără deosebire de partide. Situațiunea geografică a României și situațiunea generală politică cumpănesc, când vine vorba, de a supune unui criteriu cestiunea fortificațiilor. Situațiunea generală politică îndigând, că în timpul cel mai de aproape tendințele de expansiune ale Orientului au să vină în conflict cu reacțiunea Occidentului, îndigetează totodată, că atunci România va fi teatru luptei hotărâtoare. În astfel de situațiune România nu va pute sta pasivă cu evenimentele ce se vor desfășura pe teritoriul ei. În cazul acesta, ne spun diarele, a dîs dl Carp, de sine se înțelege, că România va sta pe partea Occidentului, căruia junele regat îi mulțumesc cultura sa de astăzi și căruia și astăzi îi încrede educațiunea fiilor sei, a averii celei mai prețioase ce poate avé junele regat.

Este interesant a ști, că cu ocașiunea acestui discurs dl Carp a mai atins un lucru, care merită a nu fi trecut cu vederea. La obiecțiunea ce i s'a făcut, că Franța va merge de astădată cu Orientul, răspunde cu o explicațiune, din care rezultă, că dînsul e departe de a recunoaște de adevăratul reprezentant al importanței culturale și politice a Franței pe Franța doamnei Adam, a dlui Boulanger și a altor vîntură-țeară. Ceea-ce face necesare fortificațiunile însă este, că România geograficesc stă afară de linia munților, după care alianța triplă se poate adăposti și poate fi din-spre Orient ori-și-când surprinsă.

Deputatul Carp nu numai susține, că România în evenimente serioase ce au să vină va fi alături cu alianța triplă. Dînsul crede, că la o astfel de eventualitate România nu va fi avisată numai la puterile ei proprii. Fortifi-

cațiunile îi vor servi deci de razim până la sosirea ajutorului din altă parte amică.

Enunțațiunea deputatului Carp a făcut svon. Diarele din străinătate deși ceva mai târziu, iau notiță despre dînsa și manifestează și ele la rîndul lor satisfacțiune sau displăcere, fiecare după punctul lor de vedere.

Surprinzătoare în afacerea aceasta este oare-cum atitudinea presei maghiare. Dînsa este foarte satisfăcută și are aerul, de a considera enunțațiunea deputatului Carp din camera română de un fel de triumf raportat de politica maghiară.

Nu ne bucurăm de bucuria stricată a nimenui și de aceea nici nu ne gîndim măcar să turburăm fericirea suzorilor în presă. Ba ne cauzează și nouă oare-care plăcere, când avem ocașiune să vedem un anumit soi de oficioși maghiari, care pășesc în coturnele unei conștiințe de înaltă politică, conform căreia consideră politica anunțată de domnul Carp de o politică convertită.

Bine fac Românii, dîce unul dintre cei mai naivi oficioși maghiari, că se alătură lângă „noi”. Românii sînt nu uite, că precînd în Ruși s'au înșelat de atâtea-ori, în „noi” (?) nu s'au înșelat nici-odată.

Este adevărat, că discursul deputatului Carp, în toată extensiunea lui, încă nu am avut ocașiune a-l cunoaște. N'am puté afirma dar' categoric, că nu ar conține ceva ce se justifice atitudinea presei maghiare.

Din extrasele câte ni-au venit până acum la mîna însă, nu am puté observa nimica ce ar puté justifica barami un miros cât de slab de convertire politică, nici la domnul Carp, nici la alți politici normativi din România. Ceea-ce a descoperit corifeul junimist în discursul său dela 9 Maiu n. este de altmîntrelea lucru demult cunoscut nu numai între Români, dar' și mai departe în Apusul Europei.

Încă la 1880 alt junimist, domnul Titu Maiorescu, de sigur nu fără a fi avut înțeles cu amicii sei politici, a publicat în „Deutsche Revue” din Lipsa un articol, în care era desfășurată politica Românilor de alipire către puterile apusene.

Domnul Carp nu a făcut alta, decât a venit acum cu ocașiunea discursului său pentru fortificațiunile române să deie expresiune confirmativă unei direcțiuni politice ce în România și preste tot între Români, va să dîcă, nu

numai în sinul junimistilor și nu numai în România, a existat demult.

Domnul Titu Maiorescu înainte cu de cece ani a dîs cu alte cuvinte ceea-ce a dîs acum domnul Carp în discursul său. Nici atunci n'a fost și nici acum nu poate fi vorba nici măcar de cea mai mică umbră de convertire politică și cu atât mai puțin în sensul „nostru” maghiar.

Domnul Titu Maiorescu scria atunci de înclinarea firească a României spre Austria de sigur din interese înalte politice.

„Fiind dat prin aceasta”, scria dînsul, „terenul înfrîmării austro-germane asupra Românilor, trebuie să se înceapă cu fermitate exploatarea lui în favorul Austriei întocmai ca și în al României. Căci deoparte Rusia este în orientabilus un agitator cu mult mai îndemănatec ca Austria și scie îndeosebi să producă printre Români aparențele intereselor „naționale” contra Austriei, ear' de altă parte nici politica nesocotită a Ungurilor față cu Români austriaci nu e de astfel, ca să ajute o conlucrare cu deosebire binevoitoare a României libere cu Austria.”

A dîs domnul Carp mai mult poate? Nu scim. Din câte am citit nici n'a menționat decât de puterile apusene. Așadară nici de Austria, cu atât mai puțin de Ungaria, și totuși atîta entusiasm.

Prin urmare, ar trebui să mai scim încă, cum a pus dl Carp cestiunea? Căci nu credem, că dînsul ar trece preste „Români austriaci” ca-și-cum acestia nu ar exista.

Cititorii nostri, care au urmărit cu atențiune cursul evenimentelor dela 1874 încoace, au puté observa, că politica externă a compatrioților e mai supusă curenturilor decât o giruetă.

Ei când sînt cu Cherim-Pașa contra Sêrbilor, când cu Milan și cu Sêrbii contra lui Battenberg și contra Bulgariilor, când cu Bulgarii contra Sêrbilor.

Entusiasmul presei maghiare, ca și supărarea ei, numai naivii le vor lua în serios.

Cu deosebire o dîcem aceasta pentru Români din Austro-Ungaria, între care s'ar puté afla și oameni de aceea, care se iee de bani buni expectațiunile oficioase maghiare. Acestia trebuie să scie, că între Români politici din regat, ori-cât de divisați în partide, sînt numai excepțiuni aceea, care își uită de datorința lor, de a avé sentimente românesce pentru toți Români.

Câtă greutate nu a avut dl Ioan Brătianu până a inaugurat politica apuseană în România, la care aderează încă

cei mai însemnați și mai numeroși bărbați politici din România, din cauză, că Rusia se scia folosi de măiestria de a-l face suspect, că inaugurează o astfel de politică din lipsă de sentimente naționale românesce și ignorează milioanele de Români, lăsați la discrețiunea șovinismului maghiar.

Și totuși entusiasmul presei maghiare ar puté fi foarte justificat. Îndată-ce bărbații politici ai compatrioților maghiari s'ar fi hotărît a înlătura pedecile ce fac cu tot discursul corifeului junimist, anevoioasă apropierea Românilor de puterile apusene și astăzi, entusiasmul ar puté fi justificat pe toată linia între Maghiari și Români.

Căci politici compatrioților maghiari ar trebui să scie, că a stat, stă și va sta todeauna ce a dîs dl D. Sturdza în senatul României când cu afacerea Mușicu: „Nu se poate, ca un Român să spriginească pe acela, care sînt vrășmași Românilor”.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 9 Maiu st. v.

Afaceri interne.

Casa magnaților va ține la 22 l. c. n. înainte de ameați o ședință, în care se vor desbata mai multe proiecte despre că ferate vicinale, proiecte de lege despre prolongirea convenției comerciale cu Turcia, despre întrebuintarea creditului preliminar în budgetul ministerului de honveți din anul trecut și încă neîntrebuintat și despre instrucțiunea limbii eline în școalele medii.

În conferența sa dela 19 l. c. n., ținută sub preșidiul baronului Frideric Podmaniczky, partidul liberal a luat la dezbateri proiectul de lege al dlui Irányi cu privire la schimbarea legii despre incolat. Referentul comisiunii Victor Bezeredy și-a motivat raportul în mod detaliat și apoi ministrul-președinte contele Szapáry a recomandat spre primire propunerea comisiunii. Vorbindu-se și despre aceea, că în casă s'ar face poate și propunerea, ca proiectul să se iee dela ordinea dîlei, conferența a hotărît în unanimitate, ca și față cu o asemenea propunere să-și facă de al seu punctul de vedere al comisiunii și să nu primească proiectul nici în general ca basă pentru desbateră specială.

Reuniunea de ajutorare regnicolă a diurnistilor a prezentat președintelui casei deputaților o petițiune către casă, în care se roagă pentru grabnica

regulare legală a poziției diurnistilor. O asemenea petiție s'a mai fost prezentat casei înainte de asta cu cinci ani, dar', după-cum se spune în petiție, despre aceea nici nu se mai scie, că pe unde s'a rătăcit; cel puțin până acum nu s'a arătat efectul ei cu privire la schimbarea miseriei stări, în care se află diurnistii din Ungaria.

Archiepiscopul Samassa s'a rentors deja dela Roma și a sosit alaltăieri la Budapesta. În rentoarcerea sa a cercetat și pe nunțul papal Galimberti, care actualmente petrece în Breitenfurth. Se poate, că în curînd se va aduce la cunoștință hotărîrea Papei în cestiunea matriculelor, care va înfrîmî în mod normativ asupra atitudinii preoșimii catolice în această afacere. Într'aceste „Magyar Állam” publică în fiecare număr câte un protest în contra faimoasei ordonanțe ministeriale. Pe această cale aflăm, că preoșii catolici ai subdecanatului din Nyiregyháza au declarat, că ordonanța ministrului de culte nimicește libertatea pîrîinilor și a bisericii, e în contra dreptului dumnezeesc și natural, nesocotesce poruncile lui Christos și pune cu deservîrșire la o parte constituția Ungariei.

Din Cislaiania.

Casa seniorilor din Austria a acceptat în ședința ei dela 19 l. c. legea financiară pe anul 1890 în a doua citire. Cu prilegiul desbaterii speciale asupra etatului de comericiu baronul Königswarter a vorbit despre situația nefavorabilă a societății de navigațiune dunărene și pune la inima guvernului soarta acestei societăți, care are să lupte cu o concurență ce acum începe a se valida! După el, ar fi de dorit, ca guvernul să-și asigure influența asupra acestei societăți prin căștigarea unui loc în consiliul administrativ al ei.

Dieta din Praga s'a deschis la 19 l. c. prin maresalul-suprem al țerii principele de Lobkovitz pe jumătate în limba cehică și pe jumătate în cea germană. Maresalul țerii a salutat cu căldură pe deputații germani și și-a exprimat îmbrucătoarea satisfacțiune pentru prezentarea deputaților din toate cercurile electorale germane. Prin reîntrarea acestor deputați s'a făcut un pas hotărîtor spre calea înțelegerii. Întocmai cum d-voastre, dîse principele Lobkovitz, ați intrat cu lealitate, așa vî întîmpinăm și noi în mod leal. Cu privire la proiectele de

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Istoria

violinei lui Ciprian Porumbescu.

(Fost profesor de muzică la Brașov și compozitor român, decedat la 1883.)

Era în Iunie 1866, mă aflam la Stupca ca paroch și era foamete: bieții oameni și mai bieții copii umblau leșinați de foamé, căci ambii ani precedenți din cauza unei mari secete nu se făcuse pîne mai nimica. Așa era în întreagă Bucovina, însă și mai rău în părțile ei sudice, despre Moldova, în care parte se află și comuna rurală Stupca, căci și Moldova era într'acei ani lovită de una și aceeași soarte, ca și Bucovina.

Onoare și binecuvîntare memoriei de atunci repozatului proprietar al Stupcei, Alecu de Popovici, recte Niculiță, care cu generoasa sa soție Elena născ. contesă Logotheti, aflătoare încă în viață; deși ale lor hambare deveniseră deșerte în urma nefastilor doi ani posteriori: cumpărară pîne, — era covîșul de păpușoiu patruspredece florini, — și deteră sătenilor săraci de trei-ori pe săptămână, ear' copilor în toată ziua masă liberă în curtea lor!

Într'acel timp de grea nevoie vîd într'o di la poarta ogrăzii mele vre-o cățiva oameni cu femei și copii. Seteră și se uitau spre casa mea; ear' un bătrîn cărunț și gârbov dintre ei, răzimat pe o cărje, dîndu-și vechia pălărie unuia dintre cei mai tineri să-și o țină,

întră în ogradă, ținînd în mîna stîngă o — violină. Mi-se pără că e un Țigan sărăntoc și ceialaltă dela poartă tot așa. Eșii din casă, pricepînd, că vin bieții acestia la cerșit și, cu cuvîntul „poftim!”, întinsei mîna bătrînului să-și dau ceva. „Mulțumesc, domnule părinte”, răspuse moșneagul, „de-și Dumneșeu mîrire și sănătate! dar' cu atîta, vai, nu-mi e destul” (aici arătă cu mîna spre poartă) „și mai mult nu pot cere și nici n'am cerșit până acum. Of, dar' acum a dat Dumneșeu vremi grele preste creștini, nu-i căștig nici într'un fel: ni-e de a nu ne scăpa dîlele din astă grea cumpănă...” suspină bietul bătrîn greu și apoi continuă: „Mi-au spus scripcarii de aici, că Sfinția Ta ai un băiat ce cântă în vioară; cumpără aceasta” (ridicînd vioara spre mine), „cumpără-o, mă rog, că vremile ei s'au trecut — pentru mine, cum s'a trecut și — vremea mea...” și un suspin lung și adînc urmă acestor cuvinte ale moșneagului; se plecă pe cărje cu ochii ațîntiți spre vioară și apoi, mai îndreptându-se ceva și ridicîndu-și ochii pe sub stufoasele-i sprincene cărunte spre mine, dîse: „Din mîna cinstită mi-a venit scripca asta, în mîna cinstită se ajungă: cumpără-o, că e de soi, e scripcă domnească”.

„Ședii, moșule, colea pe treptă!” dîsei, îi luai vioara în mîna, mă uitai la ea, pieptu-i era spart, coarde, urechi și tîrnița îi lipsiau, întreaga violină era la vedere numai o vechitură nearătoasă; atîta că era de un fason sprinten și fundul cu gardinele-i de prin pregiur se vedeau atît de bine sleite la un loc, încât se păreau a fi una. „Cum, moșule”,

întrebai pe bătrîn, „cum, că dîci, că scripca asta e domnească și că ți-a venit din mîna cinstită, cum ți-a venit?”

Moșneagul, care se pusese pe treapta de jos a casei, ce vîgînd cei dela poartă, vre-o șapte-opt la număr, intrară și ei în ogradă și se puseră într'o depărtare modestă, jos pe pămînt, dîse: „D'apoi povestea vioarei istică e cam lungă; însă dacă ai vré să o ascuți, ți-oiu spune-o”.

Puse apoi vioara pe genunchii sei, se uită la ea, suspină și apoi dîse:

„Era pe vremea „bijeniei” acum trei-patru preste patruzeci de ani.

„Eram un băiețan ca de șese-șeptespredece ani și cântam nu prea rău în scripcă și din gură. Cîntam și singur, ținîndu-mi un frate al meu mai mic hangul; dar' mai mult cîntam cu tatăl meu, de-și ținam eu hangul; ierte-l D-șeu, că tatăl meu era un meșter vestit. În Moldova noastră era rău; un Ipsilant făcuse respireță mare, avea să între Turcul în țeară și boerii fugiră care încet, lăsându-și casele și moșile în seama lui D-șeu și a bieților oameni. Pribegiră mulți din ei și încoace, în Bucovina. Acum nu sciu, sau că numai în treacă, ori și pe mai multă vreme, se opriră mai mulți din acei boeri bejinar și la stăpînul nostru, cocoanul Căntă, colo la Horodniceni, că eu acolo sînt făcut. Într'o după ameați ne chemă boerul nostru, — D-șeu ierte-l, că era un boer creștin! — ne chemă prin un ficior la curte se venim, eu și tatăl meu, cu scripcele într'acolo. Ne duserăm, și ficiorul venit după noi ne arătă unde să mergem, adevă că cerdac din dosul curții, spre

pomet și grădină, unde, mergînd noi într'acolo, vîdîmur mai mulți boeri și cocoane că ședeau, boerii prelîngă o masă la vin și la ciubuce, ear' cocoanele de altă parte la sfat. Cum ne zări boerul nostru, strigă: „Ai venit, Trifule”, — că Trifu îl chema pe tatăl meu, „ean dî-ne una, dar' scii de cele din călcăiul inimii, de care scii tu că-mi plac mie, și așa, ca să placă și la boeri și la cocoane”. Noi ne tocimărî strunele și tatăl meu cântă una, cântă două, una, o chindie și una de ale codrului și eu îi ținam hangul. Pare-că plăcu boerilor dicala noastră, că ne aruncară la iermelici; dar' voe bună nu vedeam nici în fața boerilor, nici în fața cocoanelor, ba unul din boeri, și încă tînr, se preumbla prin cerdac cu capul plecat; mai sta, ne asculta și earăși se preumbla, se vedea că-i tare supărat. Stăpînul nostru, poate-că vîind să aducă pe toți musafirii sei mai în voe bună, ori numai pe acel tînr ce era mai supărat și nu grăia nici un cuvînt, dîse către mine:

„Măi Stănică, ean trage tu hora aceea, scii tu, aceea ce plăcu așa tare boerului Căntă, când a fost la mine, moș Trifu, țină-i băiatului hangul. Băiete, dar' să mi-o dîci, mă!” sfîrși boerul cu glas tare. Căntai aceea horă și încă hăt binișor, care, nici sfîrșindu-o bine, îmi și sburără iermelici și sorocoveți din cerdac cu „bravale” de mi-se pare, că din toate gurile, și ale boerilor și cocoanelor. Atunci stăpînul nostru, par'că vesel, că a plăcut dicala mea musafirilor sei, bătu în palme, un ficior veni, îi porunci să umple păharele. Boerii ciocniră și închinară; cel tînr și supărat însă veni pe scări la mine, îmi luă

scripca din mîna și se uită la ea, fără a dîce ceva, se uită apoi la mine, mă neteși pe cap și pe obraz și apoi îmi dîse cu glas moale, ca jalcnic:

„Nu scii tu cîntecul „Sêrmane! turturea!”

„Seiu, cocoane!”

„Ea, dî-mi-l din scripcă și din gură!”

„Aveam glas bun, după-cum dîceau oamenii; apoi, și cum dîsei eu, îmi umbla bine și arcușul...”

„Căntai cîntecul turturice și din gură și din scripcă, ținîndu-mi și tatăl meu hangul, dar' așa de cu tacăm, așa de lin și de potrivit, că-l audiai par'că numai colea spre dîiori de dîuă — prin somn.

„Boerii și cocoanele, cum luai eu seama, își ținură ochii spre mine, cum eu, cu obrazu-mi cam plecat spre vioară, cîntam, ce să dîc! cîntam din toată inima”, aici suspină moșneagul și dîse apoi rar și aședat:

„A! tîneretelor, tîneretelor, unde sînteți! Raiul v'a făcut, raiul v'a luat! — Așa: ear' colo în cîntec la

„Of, sêrmana turturea,

„Cum ți-a perdut soția!”

boerul cel tînr și supărat ce stătă toată vremea, cîntă eu, răzimat de stîlpul porției cerdacului cu capul plecat și cu ochii căutînd în pămînt, își ridică capul, înfipse ochii în mine, mă uit, ochii îi erau plini de lacrimi, și când poftorii „of, of, of, sêrmana turturea” și poftorii aceste cuvinte, pare-mi-se că nu eu inima în sin, ci în gură și în arcuș; — acel boer tînr, cu lacrimile în ochi, se repeși în casă și de acolo veni cu o scripcă în

impăcare, principele a dis: Cu privilegiul desbaterii asupra aceloră va eși la lumină, că ele nu au să vatăme instituțiile nici-unei naționalități. Scopul actualei diete e demolirea contrastelor naționale, producerea durabilă a cooperării pacifice a națiunilor surori. Discursul s'a terminat cu strigări întreite de „Hoch!“ și „Hura“ pentru împărat. Pentru ședința proxima s'au pus la ordinea zilei toate proiectele de împăcare.

Germania, Franța și Rusia.

În misiunea militară a dietei imperiale germane, ministrul de războiu a făcut la 19 l. c. împărțiri cuprinzătoare și în mare parte confidentiale despre armatele europene dela 1880 încoace. Franța a fost totdeauna în avansă față cu Germania și acum face din nou mari opintiri. Franța are acum 561 batalioane infanterie, Germania numai 534. Toți cei ce cunosc raporturile sunt de acord cu aceea, că armata franceză dela 1890 e cu totul alta și e cu deservire de alt spirit militar pătrunsă, decum a fost la 1870, la ceea ce se mai adauge, că prin noile arme s'a îmbunătățit în mare măsură calitatea armatei de acolo. La întrebarea lui Rickert, că ce s'a schimbat dela 1887 încoace, a răspuns comisarul guvernial, majorul Gede: Imediat după acordarea septenatului în Franța s'au făcut pași pentru înmulțirea și noua organizare a armatei. Acum avem cu 11.192 oameni mai puțină infanterie și chiar și după noul proiect tot vom avea încă cu 3—4000 oameni mai puțin. Și greutatea mobilizării artileriei franceze se bazează singur numai pe lipsa de cai. Prin noua lege militară a lui Ferron s'au acordat 13 nouă regimente de cavalerie, 5 dintre acestea s'au înființat deja, 2 se vor înființa în curând și cu timpul vor fi toate 13 complete. Mai departe s'a înființat noul regiment de tren cu 3 batalioane, ear' regimentele de vânători au mai mărit dela 4 la 7 batalioane. În sfârșit s'a pus în perspectivă înființarea unui nou corp de armată.

Majorul Gede a dat apoi deslușiri despre raportul militar al Germaniei față cu Rusia. Și acolo s'a urcat statul present dela 1887 încoace, și anume dela 880.767 la 923.389 oameni, ear' obligământul la arme s'a extins până la 18 ani. Ministrului de războiu rusesc i-s'au pus la dispozițiune pe trei ani 3 miliarde și 3.400.000 marce pentru scopuri de războiu. Rusia are acum 22 corpuri de armată. Reservistii rusesci, ceea ce până acum nu s'a mai întâmpat nici-odată, sunt convocați pentru deprinderi de arme extinse, și ministrul de războiu, în puterea sumei ce i-s'a pus la dispoziție, se află în acea poziție plăcută, de a-și lua măsurile fără a fi bățător la ochi. Cu un cuvânt, dela 1887 încoace situația militară a devenit în defavorul Germaniei.

La o întrebare deputatului Ortner despre situația politică și despre

bizuința aliaților, a răspuns ministrul de războiu, că el, ca ministru de stat, trebuie să declare aci, că Germania se poate bizui pe amândoi aliații sei și că nu există nimic ce ar pute altera credința și fidelitatea de aliați Germaniei și Italiei. După unele observări ale lui Richter apoi ședința comisiei s'a amân timer.

Un nou conflict germano-francez.

„La France“ primesc din Epinal împărțirea despre un cas, care ar pute să deschidă posibilitatea unei noue controverse germano-franceze. E un fel de „afacere Schnäbele“, în care rolul principal îl joacă majorul tambour francez dela regimentul 152 Isosif Schönerberger. Acest major tambour, despre care de un timp încoace nu se scie unde se află, ar fi arestat în Muhlhausen în Alsacia și se fie condamnat decătră tribunalul de războiu din Celle (Hanovera) la închisoare de fortăreață de șase luni; se dice, că după-ace i-s'a făcut pedeapsa a fost vîrît într'un regiment prusian. Întocmai ca și Schnäbele e și Schönerberger, cu toate-că are nume nemțesc, Francez de origine și născut în Noyenmontier (Vosges). Scirea poate să fie adevărată, poate să fie și o scornitură. La toată întempleră, auctoritățile și diarele din Germania vor face lumină în această afacere și până atunci lăsam toată responsabilitatea pentru ea în căra numitului diar francez.

Afacerea Mușicu.

(Urmare.)

Răspunsul domnului Teodor Rosetti, ministrul justiției și cultelor ad interim,

la interelarea domnului Dimitrie Sturdza, ținut în ședința senatului dela 27 Aprilie a. c. stil vechiu.

Dlor senatori! Ori-care din d-v. a urmărit cu oare-care atențiune pe stimabilul nostru coleg dl Sturdza, a trebuit să rămână dela începutul cuvântării sale foarte surprins de un lucru: cum se face, că d-sa interelază pe ministrul cultelor, adică pe mine, pentru acte nu ale ministerului meu, pentru acte nu ale gestiunii mele ca ministru, pentru acte nu ale gestiunii ca ministru ale vre-unui coleg de al meu, ci pentru acte personale și particulare ale unui cetățean, ale dlui Menelas Ghermani.

DL P. S. Aurelian: ministru.

DL ministru de justiție. Deja această procedură ar fi putut să lumineze pe ori-care din d-v., care sînteți ceva deprinși cu luptele parlamentare, care cam cunoscăți ceea ce se numesce: *le dessous des cartes*, despre adevăratele ținte ale acestei interelări, care numai interelare nu se poate numi, căci eu unul, dlor, v's mărturisesc, că, deși mai tîner decăt mulți din d-v. în luptele parlamentare, nu mi-s'a întâmpat să v'd nici-odată discutându-se sub formă de interelare o cestiune de drept foarte discutabilă și aducându-se la bara corpurilor legiuitoare nu actele, ci simțimintele oamenilor. Dar, dlor, multe se v'd în țeară la noi, și drept-aceea s'a v'dut și acest u făcut de formele parlamentare într'o cestiune care numai aceste forme nu le putea com- porta. Dar' fiindcă onor. dn. Sturdza s'a pus

pe acest tărâm și fiindcă este dator la guvernului să răspundă, deși nu este de altmintearea obiceiului nostru de a face paradă și acte de naționalism acolo, unde aceste lucruri n'au ce căuta, îmi iau și eu libertatea de a răspunde dlui Sturdza cât se poate de scurt, pentru-ca să pun pe senat în cunoștința adevăratei situațiuni și adevăratelor împrejurări.

Este adevărat, că dl Mușicu, murind la 1869, a făcut testament. Acest dn. Mușicu era Român macedonean, Grec macedonean de preste Dunăre, care a trăit în țeară la noi, care s'a împămîntenit aci și care a lăsat o stare destul de însemnată.

Dlor, nu este singurul exemplu de străin, care după-ace a trăit un timp oare-care în țeara aceasta, a luat atecțiune și dragoste cătră țeară, și care la moartea lui i-s'a împărțit avere între țeara lui de origine și între țeara lui adoptivă. Sînt mulți oameni, care au lăsat fundațiuni pentru școalele românesce și alții pentru școalele grecesci fără să se fi făcut vorbă multă. Exemplele v's sînt foarte cunoscute.

Dar', dlor, onor. dn. Sturdza spune, că erau așa de cunoscute simțimintele de pur Român, de neaș Român ale dlui Mușicu, încăt îndeală asupra scopului seu nu poate exista. Nu sciu, dacă dl Sturdza a cunoscut pe reșosatul Mușicu, eu unul n'am avut avantajul să-l cunosc, nici n'am audīt de dînsul până deunăci, cînd mi-s'a adresat această interelare și am avut nevoie să mă ocup de dosarul afacerii. Dar' este un lucru straniu cu acest Român neaș, cînd vine să formeze școale românesce pentru întărirea neamului și elementului românesc în Macedonia, țeara lui de origine, se servă pentru a transmite această ultimă voință a sa nu de limba sa maternă, română, ci de limba grecească. Testamentul este făcut în grecesce, scris în Țeara-Românească.

O voce: Ce are face?

DL D. Giani: Cer cuvîntul.

DL P. S. Aurelian: Cer cuvîntul.

DL ministru al cultelor. Ceea-ce dlor, este de natură a suscita cel puțin oare-care îndeală asupra țării românismului la acest om; dar' aceasta este o cestiune cu totul de detalii. Prin testamentul seu Mușicu, lasă ca moștenitori pe doi fii ai sei și le impune obligațiune, de a servi oare-care legate. Care erau anume acele legate? A se face două școale în două localități din patria sa: una în Bitolia și alta în Blața. Nici un cuvînt de școală românească sau grecească, nici un cuvînt, cine să fie acela, care să aibă a lua bani acolo în țeara lui de origine, unde vesece să se facă acele școale.

Dlor, în materie juridică, cînd este vorba de interpretare de acte, se poate pleda, se poate atribui fel de fel de intențiuni sau de relațiuni de idea părților, se poate cu alte cuvinte interpreta actual cum îi vine avocatului la socoteală. Dar' printr'o interpretare de acte se vîi d-ta să stabilești, că cineva a călcat cele mai elementare și cele mai simple datorii ale sale ca cetățean român, pentru-că a înțeles un act în cutare mod, acest lucru nu s'a mai v'dut încă. Toată argumentarea onor. dn. Sturdza pentru a dice, că în materia aceasta s'au călcat datorile de Român, sînt basate pe interpretarea, care o face d-sa de intențiunea testatorului, nu pe cuvintele testamentului. Nu pentru-că testatorul a dis să se facă o școală românească, ci pentru-că on. domn Sturdza sau pentru-că un altul în-

țelege, că așa ar fi fost bine să fie și că așa ar fi fost bine să spună Mușicu, se dice că s'a violat un drept, un interes românesc.

DL D. Sturdza: Ca Român nu pot judeca decăt românesce.

DL ministru al cultelor. Este foarte bine să fim cu toții Români, și nu mă îndoiesc, că sîntem cu toții, ori-cărui partid am aparțin; dar' ori-căt de Români am fi, ori-cătă rivnă, ori-cătă dragoste am av'e pentru toate interesele acestui neam, în luptele noastre, în discuțiunile publice, în acțiunile noastre un lucru trebuie să predomin'e, — cred eu, — buna credință (aplaude). Nu trebuie să se denatureze un act, să se impute cuiva, că a călcat datorile sale . . .

DL Dimitrie Sturdza. Le denățurați d-voastră.

DL Dim. Giani: Se interpretează, nu se denaturează. Este diferență între una și alta. Voci: nu interpreți, sgomot.

DL ministru al cultelor. Cînd d-voastră veniți și, basat prin interpretări, veniți și acușați de violare a datorielor celor mai sacre ale unui cetățean pe cineva, — permițeti-mi să v's spun, că nu sînteți pe deplin de bună credință (aplaude).

DL Dim Sturdza: Eu sînt aci ca să apăr interesele românesce.

DL ministru al cultelor. Voi veni îndată la apărarea intereselor românesce, dle Sturdza, sîntem cu toții aci ca să apărăm interesele românesce; se vedem însă, cum sînt lucrurile și dacă bine apărăm și unii și alții acele interese. Prin urmare, dlor, ați v'dut înainte de toate, că argumentarea onor. dn. interelator se bazea pe simpla interpretare, care o da el unui act, pe o presupunere, că Mușicu nu poate să se fi gîndit la altceva, decăt la școalele române.

Dar', dlor, este un răspuns posibil; nu-l voi da eu, căci eu n'am nici un interes să apăr sau să nu apăr școalele grecesci din Bitolia și din alte părți, dar' ca să ne punem pe interpretare de acte, pe interpretare de voință, să-mi dee v'oe să spun, că chiar în cuvintele spuse de d-sa s'ar pute foarte ușor găsi elementele unei interpretări contrare. Ne spune onor. dn. Sturdza, că Românii de preste Dunăre, Macedonenii, deși Români, vorbind limba noastră, avînd simțimintele noastre, totuși din multe cauze, care nu este nevoie aci să le mai elucidăm, s'a considerat mult timp și s'au considerat ei singuri ca fiind Greci, a citat exemple ilustre din istoria Macedon-Românilor, a citat pe baronul Sina, ar mai fi putut cita și pe alții; și a dis onor. dn. Sturdza, că numai după-ace neamul românesc s'a ridicat la o importanță oare-care a dat dovezi de vitalitate, s'a constituit în stat independent, deschidîndu-i-se astfel o perspectivă însemnată de viitor, numai atunci acele elemente de preste Dunăre au găsit că este bine pentru dînsii ca să se alipească de acest neam român și să mărturisească naționalitatea lor, pe care până atunci o tăgăduiau.

Acest fapt foarte important, foarte în- bucurător, care s'a petrecut după ridicarea țării, a venit în urma testamentului, despre care este vorba, căci după-cum scim, România s'a înălțat mai încoace, în vreme-ce Mușicu a murit la 1869; și atunci noi nu avusesem tericierea de a fi ridicați, eram încă pitici, nu eram încă cunoscători; numele de Român nu era încă stimat preste Dunăre; dorbanții nostri nu v'ersase încă sîngele lor pe câmpiile dela Plevna; și până atunci nu avea nimeni interes ca să se numească Român; pe atunci dar' este foarte probabil, că în Bitolia și prin toată Macedonia comunități românesce constituite ca atari și care se aibă intențiunea, de a se deosebi de coreligionarii lor de acolo, nu existau; cu alte cuvinte, comunități române-naționale nu existau pe atunci acolo; și a presupune mai mult decăt posibilul, adică o prevedere din partea testatorului Mușicu, că s'ar fi gîndit la nisece comunități, care după toată probabilitatea la 1869 nu existau.

DL D. Giani: Existau la 1860.

DL Președinte N. Crețulescu: V's rog, dle Giani nu intrerupeți.

(Va urma.)

CRONICĂ.

Din cauza sfîntei s'erbători de mîne numărul proxim al „Tribunei“ va apăre numai Vineri seara.

Dela Curte. Maiestatea Sa Imp'ra-teasa-Regină a sosit alaltăieri din Regensburg în Viena. Maiestatea Sa Monarhul a așteptat-o la gara din Penzing, de unde Preafinalții soți s'au dus în castelul din Lainz.

Archiducele Iosif, comandantul suprem al honvedilor, sosește mîne, Joi, în Dobrițin, unde va ține o inspecțiune și va petrece până Sămbăă dimineața.

Numiri. Subnotarul Iuliu Jakó dela judecătoria cerc. din Beiuș a fost numit subjude la judecătoria cerc. din Berettyó-Ujfalu. Subnotari au fost numiți practi-

canții în drept Dr. Andreiu Bajnay dela tribunalul reg. din Sătmarmeteti tot acolo, Ludovic Kérészy dela tribunalul reg. din Panciova la cel din Biserica-Albă și candidatul de advocat Stefan Karl din Huedin la judecătoria cerc. tot de acolo. Învățătorul Petru Balázs dela școala elementară de stat din Brașov a fost întărit definitiv în postul seu.

Transferare. Subnotarul Antoniu Lászlóffy dela judecătoria cerc. din Lippa a fost transferat în aceeași calitate la cea din Timișoara.

Ajutor împ'rațesc. Maiestatea Sa Monarhul s'a îndurat Praegătoas a dăruii din casseta Sa privată 100 fl. comunei bis. gr.-or. din Comana-superioară în scopul reparării bisericii.

Examenale de calificățiune în archidieceasa Blajului. Metropolitul dela Blaj prin o circulară adresată cătră întreg clerul archidiecean, aduce la cunoscința celor interesați, că conform regulamentului archidiecean de dto 5 Martie Nr. 207—1872, emanat pe baza legii existente de instrucțiune publică art. XXXVIII din anul 1868 §. 102, examenale de calificățiune prescrie prin legea și regulamentul citat pentru învățătorii, respective învățătoarele dela școalele poporale de religiuina greco-catolică din archidieceasă, în anul școlastic curent se vor ține în 9 și următoarele zile ale lunii Iulie st. n., și anume: în 9, 10 și 11 Iunie st. n. se vor ține examenale scripturistice, ear' în 12 și zilele următoare cele verbale, sub presiul comisiunii școlastice archidieceane cu asistarea inspectorului școlastic r. civil. Cei-ce doresc a fi admiși în acest examen au de a-și înainta cererile lor la ordinariatul metropolitan până în ultima Maiu a. c. pe calea oficiilor protopopesci, fiind ajustate cu extras matriculare de botez, testimoniu despre purtarea morală și politică, despre progresul întru cariera de învățător, și cu absolutul obținut în cutare preparandie publică. Cei admiși la examenul din cestiune au a depune cu ocaziunea înscrierii taxa prevădută în §. 26 din sus citatul regulament.

La universitatea din Budapesta s'au încheiat prelegerile cu începutul săptămîinii acesteia și s'au început rigoroasele și examenale, care se vor continua până la 15 Iunie.

Potop de locuste. Pentru stîrpirea locustelor ce bîntue ținutul Seghedinului a numit ministrul de agricultură pe baronul Nicolae Fiáth comisar guvernial. Baronul Fiáth a sosit deja în Seghedin și i-s'a început activitatea.

Adunarea statului catolic al țării se va convoca, după-cum i-se raportează din Alba-Iulia lui „Koloszvár“, în Iulie a. c. la Cluj.

Opera în Cluj, adică mai bine Clujul fără operă. După-cum scrie anume „Egyetértés“, opera din Budapesta nu va merge la Cluj din cauză, că subscripțiunile de abonamente nu sînt suficiente.

Călcăt de tren. Lucrătorul dela calea ferată Iosif Parit a fost călcat de tren la Dej și a rămas momentan mort.

Înubileul regimentului de infanterie Nr. 61 s'a s'erbă și în Timișoara, unde este cercul de întregire al regimentului. Corpul oficerilor a dat un banchet, la care a luat parte și comandantul corpului bănățean locotmar. baron Waldstätten, ear' ficiilor li-s'a citit un ordin de regiment, în care se spune, că Țarul Rusiei, șeful jubilar al regimentului, a numit regimentul „podoaba armatei austro-ungare“. Din incidental jubileului regimentului seu austriac a trimis Țarul Rusiei următoarele decorațiuni pentru oficerii și soldații regimentului: Colonelul Hoffmann a primit marea cruce a ordinului S-ta Ana, Contele Hoyos crucea de comthor al ordinului Stanislaus. Căpitanul Herberster crucea de cavalier al ordinului S-ta Ana și locotenentul Prohaszka ordinul Stanislaus. Afară de aceea a trimis 11 cruci pentru merite pe seama unui sergent și a câtorva soldați.

Doi magnați achitați. Contra conților Ludovic și Aladár Vasquez s'au făcut mai multe arătări, că au luat credit dela mai mulți particulari sub fel de fel de cuvinte minci-noase. În urma acestor arătări tribunalul din Budapesta a ordonat cercetare criminală contra nobililor frați. Pe baza rezultatelor cercetării, atât tribunalul, cât și tabla reg. din Budapesta i-au achitat pe motivul, că faptele comise nu alcătuiesc crima înșelăciunii.

Un pungaș prins. Nu demult am fost adus și noi scirea, că arîndatorul lui David Valentin i'a furat un pungaș necunoscut un portofoliu cu 10.000 fl. precăt călătoria cu un vapor pe Dunăre. Dilele aceste a arestat poliția din Budapesta pe un pungaș cu numele Ignatie Weinfeld, care este bănuat a fi comis și această hoție. S'a constatat, că pungașul s'a aflat pe același vapor cu pugașul și că a stat multă vreme în apropierea lui. Bani nu s'au aflat, ear' pungașul neagă. Cercetarea decurge.

Greva tîmplarilor din Budapesta s'a început alaltăieri. Până acum s'au pus în grevă 600 de calfe de tîmplari, ear' dacă mîestrii nu le vor împlini cererile se vor mai pune în grevă 200 de calfe. Altcum grevistii sînt foarte liniștiți.

Un defraudant sătul de vieață. În Sátoraj-Ujhely spunea un om, care chefua într'o cărmă, că el este sătul de vieață și că se va împușca. Dicînd aceste arătă de multe-ori un revolver. Denunțat

mână, și precăt boerii ceialalți m'e lăudară după sfîrșitul cîntecului și-mi aruncară bacșuri, el, boerul cel tîner, veni la mine și ștergîndu-și ochii cu batista, îmi dișe:

„Ține, copile, ț'i-o dăruiesc: să tot cînti pe ea cîntecul turturelei, cum l'ai cîntat acum“, și dîndu-mi scripa, sloboți ochii și fața în jos, puse mîna și pe ochi și dișe cu jale ce m'e curmă și pe mine la inimă: „O, ce turtura mi-a fost și am perdut-o!“

„... Dișe și se duse repede, nu înapoi în cerdac, ci în grădină și în pomel“. Aici tăcu bîtrînul și după o pauză continuă: Scripa ceea, eată-o, aceasta e! Preste treicîci de ani a desfăt ea cu glasul ei cel dulce auș și inimi, și de țerani, și de preoți, și de boeri, ba și multe lacrimi am stors: — cu dînsa m'am hrănit și eu cu baba mea, D-țeu ierte-o! cu dînsa am crescut și hrănit și cei doi ficiori și cele două fete (aici arătă moșneagul spre cei-ce ședeau colea pe pămînt) și încă trei copii, pe care mi-i-a luat Dumne-țeu. Da de vre-o țecce ani încoace, decătnd mi-au înlemnit degetele aceste, mi-au înlemnit și inima în mine; nu mi-a mai fost arcușul pe dînsa: la vieața-mi mută, mi-a ținut și ea biata — hangul, — animată pe cuiu și nepoții, jucându-se cu dînsa, cînd nu eram acasă, au stălcit-o; dar' sînt meșteri, o vor tocmi-o și earăși va fi ce a mai fost și coco-nașul d-tale ce aud că cîntă în scripă, crede-mă, n'a bănuț că i'ai cumpărat-o, va îndulci și el pe mulți și pe d-ta“.

Ciprian, fiul meu, care se afla pe atunci în clasele gimnasiale inferioare, avea vîoară, și încă bună. Dacă istoria violinei și cuvî-

tele bietului moșneag, apoi și aspectul celor ai sei ce ședeau colo pe pămînt m'e făcură de cumpărai scripa cu o bagatelă ce o ceru moșneagul.

Mai dădui bîtrînului și glotașilor sei ceva de ale mîncării, și ei, mulțumindu-mi, se duseră mai departe în drumul lor.

Cunosceam pe dl cavalier de Goian, de present procuror de stat la tribunalul districtual din Suceava și virtuos în violină. M'e adresai deci cătră d-lui cu rugarea să-mi recomande la Viena pe un mîiestru de violine, căruia i-aș trimite una stricată spre reparare. D-lui îmi spuse, că cunoașce și la Viena atari mîiestri, însă unul și mai bun ar fi la Lemberg, cu numele Martin Richter, care de i-oju trimite, mi-a tocmi violina cum se cade. Făcui așa și după cîteva zile căpetai dela acest mîiestru un rēvaș, în care el îmi scia, că violina ce i-am trimis-o, dacă e ca să fie reparată după felul ei, acea reparatură va costa 30 fiorini. Însă poate aș fi aplecat să i-o vînd și atunci el îmi dă pe ea o sută de fiorini.

Această vorbă mi-se pără cam cu suspect; că adică, jupănul Martin îmi oferesce acel preț, ca să-i dau eu la reparatură căt cere. — M'e adresai earăși la dl Goian, și spunîndu-i ceea-ce-mi scie Martin Richter, îl întrebai, că ce să fac. „Dă-i-i“ dișe dl Goian, „căt cere, el nu te înșală. Richter mi-a luerat și mie, îl sciu de un om foarte onest“. Scrisei deci lui Richter să-mi repareze violina numai bine, fi voi du dela cei 30 fl.

În cinci ori șese săptămîni îmi veni vîoara reparată și lîngă dînsa o scrisoare

dela Richter, în care îmi spune, că dacă poate acum aș fi aplicat să i-o vînd, el îmi dă pe ea 150 fl.

Ce să fie! cugetai eu, căutai la violină și o cercetai deamăruntul, în fine m'e uit prin „paragrafi și v'd pe fundul violinei o țidulică lipită de fund, de vechimea ei deja galbin-întunecată ca culoarea fundului și pe țidulică țipărit, dar' abia legibil: „Fecit Cremonae Nicolaus Amati 1626“.

Acuma pricepu, de ce-mi oferi mîiestrul de violine Richter o sută-și-cincoideci de fiorini! Însă cum-că dăruu o atare violină „cremoneză“ respectivul boer „tîner și întristat“ junelui scripcăraș ce-i cîntă „cîntecul turturelei“, las să aleagă cititorii singuri, cum li-s'a părea mai potrivit.

* * *

Pe această violină cîntă fiul meu Ciprian în nifericita-i închisoare, cînd un — hoț din cei închiși cu dînsul într'o celulă aușîndu-l, erupse în — plîns; pe această violină cîntă el la Nervi în Italia doina Mării Mediterane, ca ea să o ducă, cum dișe el, pe unde sale oceanului și acesta să spună lumii, care acorde-s cele mai dulci și mai scumpe — Românului; această violină în fine o numi el, bietul, până în ultimele oare ale vieții sale — „mireasa mea“.

Irachie Porumbescu,

exarch și paroch.

„Românul“.

Frătăuțul-nou, Aprilie 1890.

Redactor responsabil: **Septimiu Albini**

[898] 3—3

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot
vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Condițiunile editurii urmează a fi stabilite prin bună învoială între autor și direcția Institutului.

NB. Pentru trimiterea prin poștă 20 cr. v. a. de exemplar.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiu				
	Tren accelerat	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren mixt		Tren accelerat	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren mixt		Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren mixt	Tren de persoane	Tren mixt		Copșa mică		2.05	4.35		
Viena	3.40	8.—	8.—		București	7.35		*4.40		Viena		11.—	3.40	Teiuș	11.24	3.—	1.42	Copșa mică			2.05	4.35		
Budapesta	9.20	2.—	3.10	6.10	Predeal	12.50		9.12		Budapesta		7.40	9.30	Alba-Iulia	11.59	3.34	2.82	Șeica mare			2.35	5.05		
Szolnok	11.18	4.05	7.22	9.28	Timiș	1.19		9.41		Szolnok		10.42	12.38	Vințul de jos	12.30	4.10		Loamneș			3.22	5.46		
P. Ladány	12.57	5.46	5.52	11.38	Brașov	1.55		10.17		Arad		3.58	5.36	Șibot	1.01	4.43		Oena			3.46	6.17		
Oradea mare	2.22	7.01	8.46	1.51	Feldioara	2.15	4.54	7.07		Glogovaț	2.17	4.29	6.06	Orăștia	1.32	5.18		Sibiu			4.18	6.40		
Vărad-Velenceze	2.30	7.11	9.18	2.11	Apatia	2.47	5.37	7.44		Győrök	2.37	4.41	6.18	Simeria (Piski)	2.08	5.47								
Fugyi-Vásárhely			9.27	2.19	Agostonfalva		6.15	8.09		Pauliș	3.37	5.05	6.43	Deva	2.52	6.27		Sibiu			7.35	9.50		
Mező-Telegd	3.—	7.41	10.21	2.55	Homorod	3.56	7.31	9.07		Radna-Lipova	4.05	5.17	6.55	Branicea	3.28	6.54		Oena			8.02	10.14		
Rév	3.31	8.16	11.38	3.38	Hașfalău		9.09	10.34		Conop	4.27	5.88	7.14	Ilia	3.55	7.20		Loamneș			8.30	10.40		
Bratca			12.16	4.01	Sighișoara	5.28	9.33	10.20		Bérvava		6.05	7.46	Gurasada	4.08	7.32		Șeica mare			9.05	11.10		
Bucia			12.54	4.23	Elisabetopol	5.57	10.02	11.09		Soborșin		6.23	7.57	Zam	4.44	8.03		Copșa mică			9.34	11.35		
Cucina	4.24	9.05	1.57	4.49	Mediaș	6.19	11.04	11.35		Zam		7.20	8.42	Soborșin	5.30	8.38								
Huiedin	4.52	9.35	3.11	5.31	Copșa mică	6.34	11.24	11.19		Gurasada		8.26	9.39	Bérvava	6.27	9.27								
Stana			3.40	5.40	Mickasas	6.35	11.39	11.59		Ilia		8.47	9.55	Conop	6.47	9.46								
Aghiriș			4.15	6.12	Blaj	7.09	12.30	12.43		Branicea		9.11	10.18	Radna-Lipova	7.28	10.20	5.35							
Ghirbău			4.36	6.24	Crăciunel		12.45	12.55		Deva		9.42	10.37	Pauliș	7.43	10.34	6.01							
Nădășel	5.49		4.58	6.38	Teiuș	7.42	1.18	1.07		Simeria (Piski)		9.59	10.53	Győrök	7.59	10.50	6.44							
Cloș	6.02	10.35	5.26	6.56	Alud	8.05	2.18	2.11		Orăștia		11.—	11.39	Glogovaț	8.28	11.16	7.25							
Apahida	6.14	11.02		7.15	Vințul de sus		2.48	2.33		Șibot		11.29	12.01	Arad	8.42	11.30	7.44							
Ghirliș	7.28	12.44		9.18	Uioara		2.56	2.40		Vințul de jos		12.02	12.29	Szolnok	9.20	12.05								
Cucerdea	7.52	1.27		10.04	Apahida	8.32	3.14	2.46		Alba-Iulia	8.55	12.19	12.45	Budapesta	2.21	5.10								
Uioara		1.34		10.19		9.—	4.01	3.27		Teiuș	9.54	1.06	1.24	Viena	6.—	8.15								
Vințul de sus		1.42		10.45		10.21	5.28	4.47							1.40	6.05								
Alud	8.21	2.07		11.34		10.41	6.45	5.32	8.—															
Teiuș	8.33	2.26		12.11			7.06	8.36																
Crăciunel		3.11		12.29			7.22	9.02																
Blaj	9.18	3.24		1.10			7.37	9.32																
Mickasas		3.54		1.30			8.03	10.11																
Copșa mică	9.36	4.09		2.14		11.54	8.24	6.43	10.51															
Mediaș	10.03	4.39		2.54		12.24	9.04	7.12	12.16															
Elisabetopol	10.32	5.11		3.35			9.20		12.50															
Sighișoara	11.07	5.45		4.07			9.37	1.19																
Hașfalău		6.12					1.03	9.55	7.51															
Homorod	12.31	7.32		5.54			1.29	10.20	8.17															
Agostonfalva		8.17		6.39				10.47	3.36															
Apatia		1.20		7.13				10.57	3.52															
Feldioara		1.40		9.06				11.04	4.08															
Brașov		2.14		9.45				11.19	4.47															
Timiș		2.34						11.31	4.47															
Predeal		3.17		*5.32				11.49	4.47															
		3.49		6.15				11.51	4.47															
București		3.30		6.47				11.51	4.47															
		9.30		11.50				11.51	4.47															
*) Căminează numai până în 15 Noemvrie c. n.																								
Murăș-Ludoș—Bistrița					Bistrița—Murăș-Ludoș					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiu				
Murăș-Ludoș				4.30	Bistrița				8.—	Viena				Teiuș										
Tagu-Budatelic				7.27	Tagu-Budatelic				6.49	Szolnok				Alba-Iulia										
Bistrița				11.—	Murăș-Ludoș				9.25	Budapesta				Vințul de jos										
Nota: Numerii încauștrați cu linii groase înseamnă cărele de noapte																								